

KONFERENCIA O PRISTÚPENÍ
K EURÓPSKEJ ÚNII
– ČIERNÁ HORA –

V Bruseli 15. decembra 2025
(OR. en)

AD 22/25

LIMITE

CONF-ME 9

DOKUMENT O PRISTÚPENÍ

Predmet: SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE
– Kapitola 11: Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE

Rokovacia kapitola 11: Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Toto stanovisko Európskej únie vychádza zo všeobecného stanoviska pre konferenciu o prístupí Čiernej Hory (AD 23/12 CONF-ME 2/12) a podlieha rokovacím zásadám, ktoré v ňom boli schválené, a to najmä týmto:

- žiadnym názorom, ktorý jedna alebo druhá strana vyjadrí k niektorej z rokovacích kapitol, nie je nijakým spôsobom dotknuté stanovisko, ktoré sa môže zaujať k iným kapitolám,
- dohody – aj čiastočné – dosiahnuté počas rokovaní o kapitolách, ktoré sa postupne skúmajú, sa nemôžu považovať za konečné, kým sa nedosiahne celková dohoda,
- požiadavkám stanoveným v bodoch 24, 28, 41 a 44 rokovacieho rámca.

EÚ nabáda Čiernu Horu, aby pokračovala v procese zosúlad'ovania s *acquis* EÚ a do času prístúpenia zabezpečila jeho účinné vykonávanie a presadzovanie, najmä pokiaľ ide o sprevádzkovanie platobnej agentúry a integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS), a aby pred prístupím vypracovala politiky a nástroje čo najviac podobné politikám a nástrojom EÚ, pričom poznamenáva, že pred prístupím môže nadobudnúť účinnosť ďalšie *acquis*.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 2/16 CONF-ME 2 a AD 19/25 CONF-ME 6 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 11 v podobe, v akej bolo účinné k 1. septembru 2025, ako aj jej vyhlásenie, že do dátumu pristúpenia k EÚ ho bude pripravená vykonávať, pričom predkladá niekoľko žiadostí o prechodné opatrenia a výnimky.

EÚ zdôrazňuje, že kľúčovým ukazovateľom schopnosti Čiernej Hory vykonávať *acquis* v oblasti finančnej kontroly vo vzťahu k tejto rokovacej kapitole bude správne využívanie, kontrola, monitorovanie a hodnotenie pomoci EÚ v predstupovom období.

EÚ ako celkovú odpoveď na žiadosti Čiernej Hory o prechodné obdobia pripomína svoje všeobecné rokovacie stanovisko, podľa ktorého sú prechodné opatrenia výnimočné, časovo aj rozsahom obmedzené a sprevádzané plánom, v ktorom sú jasne určené etapy na uplatňovanie *acquis*. Súčasťou prechodných opatrení nesmú byť zmeny pravidiel ani politík EÚ, opatrenia nesmú narušovať ich správne fungovanie ani viesť k významnému narušeniu hospodárskej súťaže.

EÚ zastáva názor, že v Akte o pristúpení by sa malo stanoviť, že Rada sa môže kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom dohodnúť na vykonaní úprav ustanovení tohto aktu, ktoré sa vzťahujú na spoločnú poľnohospodársku politiku a ktoré sú nevyhnutné v dôsledku zmeny predpisov Únie. Takéto úpravy sa môžu vykonať už pred dátumom pristúpenia.

EÚ sa domnieva, že Akt o pristúpení by mal poskytovať potrebný právny základ na prijatie prechodných opatrení za podmienok uvedených ďalej.

Ak sú v Čiernej Hore na uľahčenie prechodu zo súčasného režimu na režim vyplývajúci z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky podľa podmienok stanovených v oddieloch Aktu o pristúpení, ktoré sa týkajú poľnohospodárstva, potrebné prechodné opatrenia, Komisia ich prijme v súlade s príslušným postupom výboru. Takéto opatrenia by malo byť možné prijať počas obdobia troch rokov po dátume pristúpenia a ich uplatňovanie sa obmedzí na toto obdobie. Malo by sa však stanoviť, že Rada môže na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom jednomyselne rozhodnúť o predĺžení uvedeného obdobia.

Ak sa prechodné opatrenia týkajú vykonávania nástrojov vzťahujúcich sa na spoločnú poľnohospodársku politiku, ktoré nie sú uvedené v Akte o pristúpení a ktoré sa vyžadujú v dôsledku pristúpenia, prijíma ich pred dátumom pristúpenia Rada kvalifikovanou väčšinou na základe návrhu Komisie alebo, ak majú vplyv na nástroje, ktoré pôvodne prijala Komisia, prijíma ich Komisia v súlade s postupmi požadovanými na prijatie daných nástrojov.

Väčšina *acquis* v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka sa uplatňuje priamo od pristúpenia, a preto si nevyžaduje transpozíciu. EÚ však zdôrazňuje, že mimoriadny význam má schopnosť Čiernej Hory vykonávať a presadzovať *acquis*. Na zabezpečenie bezproblémového vykonávania spoločnej poľnohospodárskej politiky po pristúpení musí Čierna Hora v dostatočnom predstihu pred pristúpením preukázať, že má administratívnu kapacitu na účinné vykonávanie a presadzovanie *acquis*. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby pokračovala v úsilí o úplné vykonávanie a presadzovanie *acquis* v rámci kapitoly 11 spôsobom, ktorým sa zabezpečí jeho účinné a efektívne uplatňovanie so silnými zárukami proti korupcii. V tejto súvislosti bude EÚ pozorne monitorovať najmä pokrok pri plnení plánu vykonávania na zriadenie platobnej agentúry a vytvorenie integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS) v súlade so sprievodným harmonogramom, ktorý poskytla Čierna Hora.

Horizontálne otázky

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora pokračovala v zosúladzovaní svojich právnych predpisov s *acquis* EÚ, a to aj prijatím zákona o vykonávaní opatrení poľnohospodárskej politiky, politiky rozvoja vidieka a rybárskej politiky z 31. júla 2025, v ktorom sa vymedzuje právne postavenie, mandát a organizačná štruktúra platobnej agentúry.

Zákon o poľnohospodárstve a rozvoji vidieka je právnym základom poľnohospodárskej politiky Čiernej Hory. Upravuje všetky otázky týkajúce sa rozvoja a cieľov poľnohospodárskej politiky vrátane podpory tohto odvetvia a jeho podmienok, registrov a záznamov. EÚ berie na vedomie, že do konca roka 2025 sa majú prijať zmeny tohto zákona, ktorými sa ďalej zosúladí s *acquis* EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora bude mať jednu platobnú agentúru pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a rybárstvo a že prijala nariadenie o jej vnútornej štruktúre a klasifikácii pracovných miest. Plánuje sa šesť regionálnych kancelárií, pričom jedna z nich už funguje.

EÚ ďalej berie na vedomie, že Čierna Hora prijala plán vykonávania na zriadenie platobnej agentúry a integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS) v súlade so záverečnými kritériami stanovenými v spoločnom stanovisku EÚ (AD 27/16 CONF-ME 13).

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora plánuje mať ku dňu pristúpenia plne funkčnú platobnú agentúru a IACS. V uvedenom pláne vykonávania Čierna Hora vypracovala podrobnú stratégiu, v ktorej sa jasne uvádzajú všetky úlohy a činnosti, ktoré sa majú vykonať a dokončiť v období pred pristúpením. Tento plán je podporený pevným záväzkom neustále posilňovať administratívnu kapacitu a sú v ňom jasne vymedzené rozpočtové potreby. EÚ bude monitorovať kroky Čiernej Hory pri plnení plánu vykonávania a dodržiavaní jeho harmonogramu.

EÚ berie na vedomie, že sa vytvorili prvky integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS). Na dosiahnutie úplného súladu s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 si tento systém vyžaduje ďalšiu modernizáciu a nové prvky. Čiernohorský systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov, ktorý sa začal tvoriť v roku 2018, sa ďalej rozvíja pripravovanou modernizáciou a získavaním nových digitálnych ortofotografických máp celého územia. EÚ pripomína, že do prístúpenia sa v súlade s plánom vykonávania zriadi systém monitorovania plôch.

EÚ oceňuje úspechy Čiernej Hory pri implementácii nástroja predvstupovej pomoci EÚ pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (IPARD), ktorý v krajine funguje od roku 2018, a nabáda Čiernu Horu, aby na tomto základe zabezpečila potrebné administratívne kapacity na vykonávanie politiky EÚ v oblasti rozvoja vidieka po prístúpení. EÚ zdôrazňuje, že úplné splnenie požiadaviek EÚ v tejto oblasti a kapacita na vykonávanie kontrol sú podmienkami na uplatnenie opatrení zameraných na rozvoj vidieka, na ktoré možno po prístúpení poskytnúť podporu EÚ.

EÚ tiež konštatuje, že Čierna Hora preukázala dostatočný pokrok pri zriaďovaní platobnej agentúry a systému IACS vrátane systému LPIS a že Čierna Hora sa v plnej miere zapája do plnenia všetkých krokov na zabezpečenie plne funkčnej platobnej agentúry a systému IACS do dňa prístúpenia. EÚ očakáva, že Čierna Hora bude pokračovať v úsilí o zabezpečenie toho, aby boli najneskôr ku dňu jej prístúpenia k EÚ systémy riadenia a kontroly výdavkov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) plne funkčné, aby sa platby dostávali len k oprávneným prijímateľom.

EÚ konštatuje, že bude v nasledujúcom období pozorne sledovať pokrok Čiernej Hory v tomto smere a že možno navrhne príslušné ochranné ustanovenia, ktoré sa začlenia do zmluvy o prístúpení s cieľom chrániť finančné záujmy EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora potvrdzuje, že nepredpokladá problémy pri uplatňovaní systému zdieľaného riadenia, ani pri plnení požiadaviek EÚ, pokiaľ ide o verejné skladovanie a rozpočtovú disciplínu.

EÚ berie na vedomie informácie, ktoré Čierna Hora poskytla o **informačnej sieti poľnohospodárskej udržateľnosti (FSDN)**. Bude pokračovať aktualizácia právnych predpisov s cieľom zosúladiť ich s nariadením (EÚ) 2023/2674 a vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2024/2746. EÚ berie na vedomie, že za sieť FSDN je zodpovedné ministerstvo poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a vodného hospodárstva (MAFWM) prostredníctvom svojho odboru pre hospodársku analýzu a trh, pričom zber údajov vykonávajú podporné služby. EÚ berie na vedomie, že systém sa bude ďalej rozvíjať vrátane jeho rozšírenia o environmentálne a sociálne údaje v súlade s *acquis* EÚ.

EÚ berie na vedomie informácie Čiernej Hory o vykonávaní **obchodných mechanizmov a opatrení na riadenie trhu** stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013. EÚ konštatuje, že *acquis* týkajúce sa týchto opatrení sa bude na Čiernu Horu uplatňovať odo dňa jej pristúpenia k EÚ, a zdôrazňuje, že je dôležité, aby mala Čierna Hora zabezpečené administratívne štruktúry potrebné na vykonávanie a presadzovanie *acquis* v tejto oblasti.

EÚ zdôrazňuje, že Čierna Hora by mala dosiahnuť súlad s *acquis* EÚ v oblasti agropotravinového dodávateľského reťazca, aby najneskôr k dátumu pristúpenia v plnej miere transponovala smernicu (EÚ) 2019/633 o nekalých obchodných praktikách do vnútroštátneho práva. To si vyžaduje prijatie právnych predpisov, ktorými sa zabezpečí aspoň minimálna úroveň ochrany dodávateľov podľa tejto smernice, a určenie príslušného orgánu (alebo orgánov) presadzovania s právomocami stanovenými v uvedenej smernici, konkrétne prijímať a vyšetrovať sťažnosti (vrátane zabezpečenia dôvernosti), konať *ex officio*, požadovať informácie, vykonávať inšpekcie, nariadiť ukončenie porušovania predpisov a ukladať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie. Čierna Hora by tiež mala zabezpečiť spoluprácu s relevantnými inými orgánmi EÚ v členských štátoch EÚ, ktoré presadzujú smernicu o nekalých obchodných praktikách, vykonávať činnosti na zvyšovanie informovanosti dodávateľov a nákupcov a zaviesť opatrenia na monitorovanie a vykazovanie, aby bol rámec plne funkčný už v prvý deň členstva.

EÚ berie na vedomie žiadosť Čiernej Hory, aby mohla v prípade vážneho narušenia trhu po pristúpení k EÚ uplatňovať **ochranné opatrenia**. EÚ sa domnieva, že táto otázka by sa mala riešiť podobným spôsobom ako počas rozširovania v roku 2013 (článok 37 aktu o pristúpení Chorvátskej republiky).

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora do dátumu pristúpenia vytvorí právny základ pre uplatňovanie pravidiel **štátnej pomoci** v poľnohospodárstve a pre systém vykazovania štátnej pomoci Európskej komisii v súlade s *acquis* EÚ. EÚ zdôrazňuje, že po pristúpení musia byť všetky opatrenia súvisiace so štátnou pomocou v oblasti poľnohospodárstva zosúladené s *acquis*.

EÚ berie na vedomie žiadosť Čiernej Hory, aby mohla počas prechodného trojročného obdobia od dátumu pristúpenia pokračovať v poskytovaní pomoci, ktorá sa začala poskytovať pred pristúpením, pričom by sa táto pomoc považovala za existujúcu pomoc v zmysle článku 108 ods. 1 ZFEÚ. Čierna Hora identifikovala dve schémy štátnej pomoci – na výrobu surového mlieka a na spracovanie mlieka v poľnohospodárskych podnikoch.

EÚ sa domnieva, že aby mohla po pristúpení klasifikovať pomoc ako existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 a aby mala prehľad o všetkej štátnej pomoci uplatniteľnej v Čiernej Hore, malo by sa v Akte o pristúpení ustanoviť, že Čierna Hora pred dátumom pristúpenia odovzdá podrobné informácie o všetkých opatreniach štátnej pomoci, ktoré sa majú považovať za existujúcu pomoc. EÚ sa tiež domnieva, že do kapitoly Aktu o pristúpení venovanej poľnohospodárstvu by sa mala vložiť táto osobitná doložka týkajúca sa pomoci, na ktorú sa vzťahujú články 107 a 108 ZFEÚ:

Bez toho, aby boli dotknuté postupy týkajúce sa existujúcej pomoci podľa článku 108 ZFEÚ, systémy pomoci a individuálna pomoc poskytovaná na činnosti súvisiace s výrobou, spracovaním alebo uvádzaním výrobkov uvedených v prílohe I k ZFEÚ, okrem produktov rybníctva a z nich odvodených výrobkov, na trh, ktoré boli zavedené v novom členskom štáte pred dátumom prístúpenia a uplatňujú sa aj po tomto dátume, sa považujú za existujúcu pomoc v zmysle článku 108 ods. 1 ZFEÚ, ak sú splnené tieto podmienky:

- Dané opatrenia pomoci sa pred dátumom prístúpenia oznámia Komisii. Toto oznámenie zahŕňa informácie o právnom základe každého opatrenia.
- Existujúce opatrenia pomoci a plány poskytnúť alebo zmeniť pomoc, ktoré boli Komisii oznámená pred dátumom prístúpenia, sa považujú za oznámené v deň prístúpenia. Komisia uverejní zoznam takejto pomoci.
- Tieto opatrenia pomoci sa považujú za „existujúcu“ pomoc v zmysle článku 108 ods. 1 ZFEÚ do konca tretieho roka od dátumu prístúpenia.

Čierna Hora v prípade potreby tieto opatrenia pomoci zmení s cieľom dosiahnuť najneskôr do konca tretieho roka od dátumu prístúpenia súlad s usmerneniami, ktoré uplatňuje Komisia. Po uplynutí tohto obdobia sa každá pomoc nezlučiteľná s týmito usmerneniami považuje za novú pomoc.

EÚ konštatuje, že na základe článku 108 ZFEÚ Komisia neustále skúma všetky systémy existujúcej pomoci v členských štátoch a kedykoľvek môže navrhnúť vhodné opatrenia, ktoré si vyžaduje postupný vývoj alebo fungovanie vnútorného trhu. Ak Komisia po upozornení a predložení pripomienok zistí, že existujúca pomoc je nezlučiteľná s vnútorným trhom alebo sa zneužíva, rozhodne o tom, že dotknutý štát musí túto pomoc v stanovenej lehote zrušiť alebo upraviť. Ak sa takéto rozhodnutie Komisie nedodrží, vec sa predloží priamo Súdnemu dvoru EÚ.

EÚ poznamenáva, že otázku **zásob poľnohospodárskych produktov**, ktoré budú uskladnené v Čiernej Hore k dátumu pristúpenia, je potrebné riešiť z dvoch hľadísk:

- prevzatie verejných zásob Európskou úniou a
- nakladanie so zásobami vo voľnom obehu, najmä ak tieto zásoby presahujú úroveň bežného prevodu zásob.

EÚ tiež konštatuje, že tak, ako v prípade minulých pristúpení, by sa ani teraz nemali brať do úvahy vnútroštátne núdzové zásoby, keďže tie sa môžu zachovať aj po pristúpení.

EÚ sa domnieva, že verejné zásoby uskladnené k dátumu pristúpenia a vyplývajúce z politiky Čiernej Hory na podporu trhu by mala prevziať EÚ v hodnote vyplývajúcej z uplatnenia článku 3 ods. 1 písm. e) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 906/2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o výdavky na verejnú intervenciu. Verejné zásoby Čiernej Hory by mali byť oprávnené len pod podmienkou, že v čase pristúpenia bude dotknutý produkt v EÚ predmetom verejnej intervencie a tieto zásoby budú spĺňať príslušné požiadavky EÚ na intervenciu.

EÚ sa domnieva, že za akékoľvek množstvo zásob (súkromných, ako aj verejných), ktoré bude k dátumu pristúpenia Čiernej Hory vo voľnom obehu a ktoré bude presahovať množstvo, ktoré možno považovať za bežný prevod zásob, by mala Čierna Hora zaplatiť určitú sumu do rozpočtu EÚ. Výška tejto sumy sa stanoví tak, aby odzrkadľovala náklady súvisiace s vplyvom nadmerných zásob na trhy s poľnohospodárskymi výrobkami. EÚ sa ďalej domnieva, že úroveň nadmerných zásob by sa mala stanoviť pre každý výrobok s ohľadom na charakteristiky každého výrobku a príslušné trhy, ako aj právne predpisy EÚ, ktoré sa naň vzťahujú. EÚ zastáva názor, že na implementáciu a uplatňovanie uvedených opatrení by mala byť oprávnená Komisia.

Pokiaľ ide o **špekulatívne transakcie**, EÚ zdôrazňuje, že možné narušenia trhu z dôvodu odklonu obchodu spôsobeného nezákonnými operáciami, pri ktorých sa využívajú rozdielne obchodné podmienky pred prístupom a po ňom, by sa mali riešiť preventívnym spôsobom, pričom vhodné opatrenia by sa mali podľa možnosti prijať ešte pred prístupom.

EÚ sa domnieva, že táto otázka by sa mala riešiť začlenením osobitných ustanovení o prechodných opatreniach, ktorými sa stanovujú najmä pravidlá dovozných a vývozných transakcií prebiehajúcich v čase prístupu a pravidlá zdaňovania držiteľov nadmerných zásob, alebo vo vhodných prípadoch pomocou podobných prechodných opatrení prijatých pre určité sektory.

SPP – druhy intervencií (priame platby, sektorové intervencie, rozvoj vidieka)

EÚ berie na vedomie žiadosť Čiernej Hory týkajúcu sa finančného krytia na priame platby.

EÚ zdôrazňuje, že prostriedky pridelené Čiernej Hore na **priame platby**, ako aj na **sektorové intervencie a rozvoj vidieka** budú súčasťou celkových rozpočtových prvkov pre Čiernu Horu a budú sa riešiť v rámci kapitoly 33 *acquis* EÚ, pričom sa v prípade potreby zväžia ďalšie prechodné opatrenia.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora očakáva, že ročná finančná pomoc EÚ na určité typy intervencií, ktorá sa má prideliť v súlade s článkom 88 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 a prílohou VII k tomuto nariadeniu, sa vypočíta na základe údajov za roky 2014 – 2024, ktoré sa týkajú:

- a) plochy evidovanej ako vinohrady v systéme LIPS v deň prístupu Čiernej Hory k EÚ;
- b) údajov z poľnohospodárskeho cenzu 2024 týkajúce sa vinohradníckej plochy vysadenej muštovými odrodami;
- c) výroby vína za hospodársky rok.

EÚ zdôrazňuje, že prostriedky pridelené Čiernej Hore na **sektorové intervencie v sektore vinohradníctva** a vinárstva budú súčasťou celkových rozpočtových prvkov pre Čiernu Horu a budú sa riešiť v rámci kapitoly 33 *acquis* EÚ.

EÚ berie na vedomie žiadosť Čiernej Hory o prechodné obdobie na dosiahnutie minimálneho podielu z celkového príspevku z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF), vyhradeného na režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat podľa článku 31 nariadenia (EÚ) 2021/2115, v súlade s týmto navrhovaným harmonogramom postupného zvyšovania:

- 10 % v roku pristúpenia,
- 15 % rok po pristúpení,
- 20 % dva roky po pristúpení,
- 25 % tri roky po pristúpení.

EÚ považuje túto požiadavku za prijateľnú, ale zdôrazňuje, že konečný spôsob vykonávania sa po pristúpení Čiernej Hory môže preskúmať na základe výsledku rokovaní o SPP po roku 2027.

EÚ berie na vedomie žiadosti Čiernej Hory o prechodné obdobie na vykonávanie článku 96 nariadenia (EÚ) 2021/2115 v súvislosti s maximálnym limitom 13 % pre viazanú podporu príjmu, čo by umožnilo alokovať na tento účel počas troch rokov od dátumu pristúpenia až 30 % celkovej sumy.

EÚ považuje túto požiadavku za prijateľnú, ale zdôrazňuje, že konečný spôsob vykonávania sa po pristúpení Čiernej Hory môže preskúmať na základe výsledku rokovaní o SPP po roku 2027.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora žiada, aby minimálna účasť v rámci celkového príspevku z EPFRV, ktorá sa má vyhradiť na iniciatívu **LEADER**, bola namiesto 5 %, ako sa vymedzuje v článku 92 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115, len 3 %.

EÚ považuje túto požiadavku za prijateľnú, ale zdôrazňuje, že konečný spôsob vykonávania sa po pristúpení Čiernej Hory môže preskúmať na základe výsledku rokovaní o SPP po roku 2027.

EÚ berie na vedomie žiadosti Čiernej Hory o prechodné obdobia na postupné zavádzanie pravidiel kondicionality podľa článkov 12 a 13 nariadenia (EÚ) 2021/2115, pokiaľ ide o povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR 1, 2, 3 a 4) a „dobrý poľnohospodársky a environmentálny stav“ (GAEC 2 a 8), ako sa uvádzajú v prílohe III, v súvislosti s požiadavkami, ktoré musia poľnohospodári spĺňať na účely získania práva na priame platby v súlade s pravidlami kondicionality, a to podľa tohto harmonogramu:

- Požiadavky v rámci GAEC 2 (ochrana mokradí a rašelinísk), jeden rok od dátumu pristúpenia.
- Požiadavky v rámci GAEC 8 (minimálny podiel poľnohospodárskej plochy vyčlenenej pre neproduktívne plochy alebo prvky), jeden rok od dátumu pristúpenia.
- Požiadavky v rámci SMR 1, 2, 3 a 4 (životné prostredie a zmena klímy v súvislosti s vodou, biodiverzitou a krajinou), tri roky od dátumu pristúpenia. Nie je tým dotknuté plnenie povinností vyplývajúcich z *acquis* EÚ, ktoré sa týkajú príslušných nariadení.

EÚ považuje princíp tohto postupného zavádzania za prijateľný, pretože by sa tým uľahčilo zavádzanie podmienenosti v Čiernej Hore, pričom požadované prechodné obdobie nepresahuje tri roky. EÚ zdôrazňuje, že konečný spôsob vykonávania sa po pristúpení Čiernej Hory môže preskúmať na základe výsledku rokovaní o SPP po roku 2027.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora žiada, aby sa na jej území určili **oblasti s prírodnými (a inými osobitnými) obmedzeniami** na základe štúdie z roku 2017 s názvom Štúdia oblastí s prírodnými obmedzeniami v poľnohospodárstve a koncepcia výpočtu (príprava výpočtu).

EÚ považuje túto žiadosť za prijateľnú.

Spoločná organizácia trhov

EÚ konštatuje, že Čierna Hora naďalej preukazuje pokrok v zosúladovaní svojich právnych predpisov s *acquis* v oblasti spoločnej organizácie trhov vo všetkých sektoroch vrátane vína, olivového oleja, medu a obchodných noriem. V sektore vinohradníctva a vinárstva je elektronický vinohradnícky register v súlade s článkom 145 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 takmer dokončený a dosiahol sa pokrok v certifikácii vín v rámci systému CHOP/CHZO. Pokrok sa dosiahol aj v zlepšovaní oznamovania cien a obchodných mechanizmov a EÚ konštatuje, že Čierna Hora pokračuje v zosúladovaní svojich právnych predpisov aj v iných oblastiach, ako sú organizácie výrobcov a medziodvetvové organizácie, školský program a klasifikácia jatočných tiel. EÚ zdôrazňuje, že do dátumu pristúpenia je dôležité dosiahnuť úplné zosúladenie s nariadením (EÚ) č. 1308/2013 a zabezpečiť administratívne kapacity na jeho vykonávanie a presadzovanie.

EÚ konštatuje, že Čierna Hora bude mať od dátumu pristúpenia možnosť využívať finančné prostriedky EÚ na školský program, ktorého cieľom je zlepšiť distribúciu poľnohospodárskych výrobkov a stravovacie návyky detí.

EÚ berie na vedomie žiadosť Čiernej Hory o zahrnutie výrobku nazývaného „**kajmak**“ do časti III prílohy VII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013. EÚ považuje túto žiadosť za prijateľnú.

EÚ berie na vedomie žiadosť Čiernej Hory, aby mohla zahrnúť svoje **vinohradnícke plochy do** dodatku I k prílohe VII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013. EÚ podčiarkuje, že klasifikácia vinohradníckych oblastí EÚ by sa mala určiť na základe objektívnych údajov a kritérií ešte pred pristúpením, aby sa výrobcom vína v Čiernej Hore poskytla právna istota, pokiaľ ide o obohacovanie a znižovanie obsahu kyselín.

EÚ uznáva, že Čierna Hora poskytla v súvislosti s každou zo svojich hlavných vinohradníckych oblastí kartografické údaje (podrobnú mapu) s kompletnými klimatologickými údajmi, priemernými mesačnými teplotami, možnými bioklimatickými indexmi, nadmorskou výškou vinohradov, zemepisnou šírkou, cukornatosťou muštu a obsahom kyselín v mušte a prirodzeným minimálnym obsahom alkoholu, a to za obdobie aspoň 10 rokov. Uvedená žiadosť vychádza z objektívneho, vedecky podloženého posúdenia zonácie vinohradníckych zemepisných oblastí výroby, pričom sa zohľadňuje pôdne, klimatické a iné faktory spojené s pojmom „terroir“, ako sú pôda, podnebie, krajina, biodiverzita a ich interakcia s uplatňovanými vinohradníckymi a enologickými postupmi.

EÚ konštatuje, že na základe informácií poskytnutých Čiernou Horou možno žiadosť o povolenie zahrnúť vinohradnícke oblasti Čiernej Hory do dodatku I k prílohe VII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 považovať za prijateľnú takto:

vinohradnícka zóna B:

- v Čiernej Hore plochy vysadené viničom v oblasti Nudo.

vinohradnícka zóna CII:

– v Čiernej Hore plochy vysadené viničom v týchto podoblastiach:

v regióne Crnogorski basen Skadarskog jezera: Crmnica, Podgorički, Bjelopavlići, Riječka nahija, Katunska nahija, Kuči, Piperi.

v regióne Crnogorsko primorje: Ulcinj, Boka Kotorska, Bar-Budva.

EÚ zdôrazňuje, že v dodatku 1 k prílohe VII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 sa uvádzajú len vinohradnícke zóny členských štátov, v ktorých sa uskutočňuje komerčná výroba vína.

EÚ berie na vedomie zoznam **muštových odrôd**, ktoré Čierna Hora klasifikuje na účely uplatňovania článku 81 a článku 120 ods. 2 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013. Podľa článku 50 ods. 1 písm. g) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2018/273 členské štáty oznámia Komisii muštové odrody, na ktoré sa vzťahuje uplatňovanie článku 81 a článku 120 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. V súlade s článkom 51 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/273 Komisia uverejní zoznam muštových odrôd klasifikovaných Čiernou Horou.

EÚ berie na vedomie zámer Čiernej Hory požiadať o ochranu týchto **tradičných pojmov pre vína** s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením v súlade s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/33 a vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2019/34.

- „arhivsko vino“ (archívne víno)
- „rezervisano“ (rezerva)
- „probirna berba“ (selektívny zber)

EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby v súlade s článkom 21 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2019/34 predložila Komisii žiadosť o ochranu tradičných pojmov, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v kapitole III delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/33.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora očakáva zmeny v prílohe IV k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2019/33, pokiaľ ide o názov štátu v súlade so zmenou štatútu Čiernej Hory z 21. mája 2006.

Politika kvality

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora pokračuje v zosúladovaní svojich právnych predpisov s *acquis* v tejto oblasti. EÚ tiež berie na vedomie, že Čierna Hora prijala vnútroštátne pravidlá registrácie názvov ako označenia pôvodu, zemepisného označenia alebo zaručenej tradičnej špeciality, či nepovinných výrazov kvality pre poľnohospodárske výrobky. V súčasnosti je na vnútroštátnej úrovni chránených 12 poľnohospodárskych názvov. Vnútroštátny certifikačný orgán Monteorganica bol akreditovaný v máji 2024 v súlade s normou MEST EN ISO/IEC 17065:2020. Čierna Hora bude pokračovať vo svojich činnostiach zameraných na úplné zosúladenie a ďalšie posilnenie presadzovania a kontrol v záujme ochrany zemepisných označení.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora žiada o povolenie zahrnúť **označenia pôvodu a zemepisné označenia**, ktoré sú chránené v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s vnútroštátnym postupom Čiernej Hory, a zapísať ich do elektronického registra Európskej komisie (e-Ambrosia) v súlade s článkom 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 takto: CHZO „Crnogorski basen Skadarskog jezera“; CHOP „Crmnica“; CHOP „Podgorički subregion“; CHOP „Bjelopavlići“; CHOP „Riječka Nahija“; CHOP „Katunska Nahija“; CHOP „Kuči“; CHOP „Piperi“; CHZO „Crnogorsko primorje“; CHOP „Ulcinj“; CHOP „Boka Kotorska“; CHOP „Bar-Budva“ a CHOP „Nudo“.

EÚ žiada o dokončenie procesu registrácie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143.

EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby predložila žiadosti o zápis uvedených názvov označení pôvodu vína a zemepisných označení, ktoré sú už v Čiernej Hore chránené, do registra ako chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143. Čierna Hora môže predložiť tieto žiadosti v súlade s článkom 14 ods. 2 najneskôr v deň prístúpenia.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora pred prístupím objasní, ktoré tradičné pojmy sa majú používať pre jednotlivé chránené označenia pôvodu.

EÚ zdôrazňuje, že v súlade s postupom stanoveným v článku 92 nariadenia (EÚ) 2024/1143 môže vnútroštátna ochrana zemepisných označení a označení pôvodu, ktorá bude existovať ku dňu pristúpenia Čiernej Hory k EÚ, pokračovať dvanásť mesiacov po tomto dni. Čierna Hora môže predložiť tieto vnútroštátne chránené zemepisné označenia a označenia pôvodu na zápis do registra na úrovni EÚ najneskôr 12 mesiacov odo dňa pristúpenia k EÚ. Ak sa žiadosť o zápis do registra postúpi Komisii do konca uvedenej lehoty, takáto vnútroštátna ochrana zanikne dňom prijatia rozhodnutia o zápise do registra (alebo v prípade zamietnutia žiadosti po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov). Ak názov nebude zapísaný do registra na únijnej úrovni, za dôsledky takejto vnútroštátnej ochrany zodpovedá výlučne Čierna Hora. EÚ zdôrazňuje, že Čierna Hora musí odo dňa pristúpenia k EÚ zabezpečiť ochranu zemepisných označení, označení pôvodu a zaručených tradičných špecialít zapísaných do registra na úrovni EÚ.

Ekologické poľnohospodárstvo

EÚ konštatuje, že Čierna Hora ďalej zosúladiť svoje právne predpisy s *acquis* v oblasti ekologického poľnohospodárstva, konkrétne s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/848. Kontrolu a certifikáciu v ekologickom poľnohospodárstve vykonáva Monteorganica v súlade s požiadavkami normy MEST EN ISO/IEC 17065: 2020. Okrem toho boli akreditované dve laboratóriá na vykonávanie analýz ekologickej poľnohospodárskej výroby. EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby ekologické poľnohospodárstvo malo od pristúpenia Čiernej Hory k EÚ zavedený účinný systém kontroly vrátane dohľadu zo strany príslušného orgánu.

* * *

Na základe uvedených skutočností EÚ konštatuje, že v tejto fáze si táto kapitola nevyžaduje ďalšie rokovania.

EÚ zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť bude venovať monitorovaniu všetkých uvedených konkrétnych otázok s cieľom zabezpečiť ďalšie posilnenie administratívnych kapacít Čiernej Hory, jej schopnosti vykonávať a presadzovať *acquis* v tejto kapitole, najmä pokiaľ ide o platobnú agentúru, IACS, spoločnú organizáciu trhov a všetky intervencie v rámci SPP. EÚ podčiarkuje význam neustáleho a udržateľného úsilia, ktoré sa musí vynaložiť na zabezpečenie úplného súladu pred prístupím. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať prepojeniu medzi touto kapitolou a ostatnými rokovacími kapitolami. Záverečné hodnotenie súladu právnych predpisov Čiernej Hory s *acquis* a jej vykonávacích kapacít bude možné uskutočniť až v neskoršej fáze rokovaní. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby Rade pre stabilizáciu a pridruženie okrem informácií, ktoré môže EÚ požadovať na účely rokovaní o tejto kapitole a ktoré sa majú poskytnúť konferencii, pravidelne poskytovala podrobné písomné informácie o pokroku vo vykonávaní *acquis*.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa EÚ k tejto kapitole v prípade potreby vo vhodnom čase vráti.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 2/16 CONF-ME 2 a AD 19/25 CONF-ME 6 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 11 v podobe, v akej bolo účinné k 1. septembru 2025. Ďalej berie na vedomie vyhlásenie Čiernej Hory, že bude pokračovať v procese zosúladovania s *acquis* a že do dátumu svojho prístúpenia k Európskej únii ho bude pripravená vykonávať, pričom predkladá niekoľko žiadostí o prechodné opatrenia a výnimky.

EÚ tiež pripomína, že v období od 1. septembra 2025 do dátumu prístúpenia sa môže v tejto kapitole prijať nové *acquis*.

NÁVRH – ZMENY PRÁVNÝCH PREDPISOV VYPLÝVAJÚCE ZO SPOLOČNÉHO STANOVISKA EÚ

Akt o podmienkach prístúpenia Čiernohorskej republiky a o úpravách Zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

ČLÁNOK [XX]

Rada môže kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom vykonať úpravy ustanovení tohto aktu, ktoré sa vzťahujú na spoločnú poľnohospodársku politiku a ktoré môžu byť nevyhnutné v dôsledku zmeny pravidiel Únie vrátane prijatia nových pravidiel. Takéto úpravy sa môžu vykonať pred dátumom prístúpenia.

ČLÁNOK [XX]

Ak budú potrebné opatrenia na uľahčenie prechodu zo súčasného režimu v Čiernej Hore na režim, ktorý vyplýva z uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky za podmienok uvedených v tomto akte, Komisia prijme takéto opatrenia v súlade s postupom uvedeným v článku 229 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007,¹ v spojení s článkom 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie², alebo v súlade s postupom stanoveným v príslušných právnych predpisoch. Prechodné opatrenia uvedené v tomto článku sa môžu prijať v lehote troch rokov od dátumu prístúpenia a ich uplatňovanie je obmedzené na toto obdobie. Rada môže na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom jednomyselne rozhodnúť o predĺžení tohto obdobia.

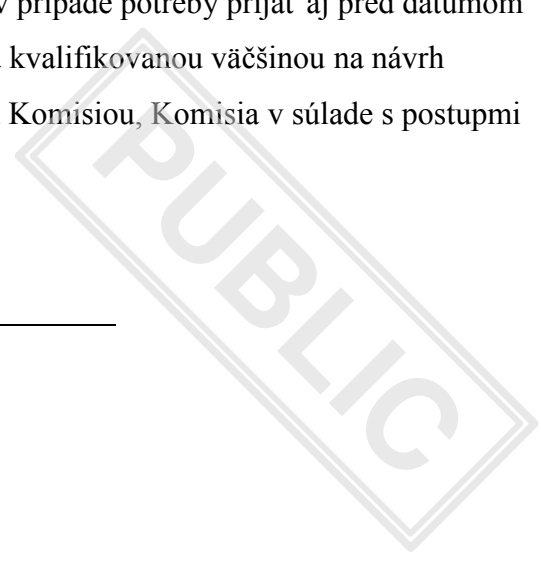
---

¹ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

² Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

Prechodné opatrenia uvedené v prvom odseku sa môžu v prípade potreby prijať aj pred dátumom pristúpenia. Takéto opatrenia prijme Rada uznášajúca sa kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie, alebo ak sa týkajú nástrojov pôvodne prijatých Komisiou, Komisia v súlade s postupmi potrebnými na prijatie dotknutých nástrojov.

Zoznam uvedený v článku [xx] Aktu o prístupí: úpravy aktov prijatých inštitúciami

[X.] POĽNOHOSPODÁRSTVO

32013R1308: **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013** zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671 – 854)

a) Príloha VII sa mení takto:

a. V časti III sa v bode 2 dopĺňa:

„xvii) kajmak;“

b. Dodatok I sa mení takto:

i. V bode 2 sa dopĺňa:

„i) v Čiernej Hore plochy vysadené viničom v oblasti Nudo“

ii. V bode 4 sa dopĺňa:

„h) v Čiernej Hore plochy vysadené viničom v týchto podoblastiach:

- v regióne Crnogorski basen Skadarskog jezera: Crmnica, Podgorički, Bjelopavlići, Riječka nahija, Katunska nahija, Kuči, Piperi;
- v regióne Crnogorsko primorje: Ulcinj, Boka Kotorska, Bar-Budva.“

32021R2115: **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115** z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1 – 186):

a) V článku 92 sa dopĺňa tento odsek:

„3. V prípade Čiernej Hory sa na iniciatívu LEADER vyhradia najmenej 3 % celkového príspevku z EPFRV na strategický plán SPP, ako sa stanovuje v prílohe XI.

Celkové výdavky EPFRV na rozvoj vidieka okrem výdavkov na iniciatívu LEADER, ako sú stanovené vo finančnom pláne v súlade s článkom 112 ods. 2 písm. a), nesmú počas celého obdobia strategického plánu SPP Čiernej Hory presiahnuť 97 % celkového príspevku z EPFRV na strategický plán SPP, ako sa stanovuje v prílohe XI. Po schválení Komisiou v súlade s článkom 118 alebo 119 tento finančný strop predstavuje finančný strop stanovený právom Únie.“

b) V článku 96 ods. 2 sa dopĺňa tento pododsek:

„V prípade Čiernej Hory sa počas prvých troch rokov podávania žiadostí po pristúpení * tento percentuálny podiel obmedzuje na maximálne 30 % sumy stanovenej pre Čiernu Horu v prílohe IX.“

*v závislosti od presného dátumu pristúpenia bude potrebné v konečnom znení vymedziť roky podávania žiadostí.

c) V článku 97 sa dopĺňa tento odsek:

„1a. Odchylné od odseku 1 sa na ekologické režimy uvedené v hlave III kapitole II oddiele 2 pododdielu 4 vyhradí tento percentuálny podiel alokácií stanovených v prílohe IX pre Čiernu Horu:

- najmenej 10 % alokácií na kalendárny rok prístúpenia Čiernej Hory
- najmenej 15 % alokácií na prvý kalendárny rok nasledujúci po kalendárnom roku prístúpenia Čiernej Hory
- najmenej 20 % alokácií na druhý kalendárny rok nasledujúci po kalendárnom roku prístúpenia Čiernej Hory“

d) V článku 118 ods. 1 sa dopĺňa tento pododsek:

Čierna Hora predloží Komisii návrh strategického plánu SPP s obsahom uvedeným v článku 107 najneskôr do [dd mm rr].“

e) Príloha III sa mení takto:

a. V položke „GAEC 2“ sa dopĺňa táto poznámka pod čiarou:

„1a. Čierna Hora môže vo svojom strategickom pláne SPP stanoviť, že táto norma GAEC sa bude uplatňovať až od roku podávania žiadostí* nasledujúceho po roku prístúpenia. V takom prípade Čierna Hora preukáže, že toto oneskorenie je potrebné na vytvorenie systému riadenia v súlade s podrobným plánom.“

- b. V položkách „SMR 1“, „SMR 2“, „SMR 3“ a „SMR 4“ sa dopĺňa táto poznámka pod čiarou:

„1a. Čierna Hora môže vo svojom strategickom pláne SPP stanoviť, že táto požiadavka SMR sa bude uplatňovať až od tretieho roku podávania žiadostí* nasledujúceho po roku pristúpenia. V takom prípade Čierna Hora preukáže, že toto oneskorenie je potrebné na vytvorenie systému riadenia v súlade s podrobným plánom.“

- c. V položke „GAEC 8“ sa dopĺňa táto poznámka pod čiarou:

„1a. Čierna Hora môže vo svojom strategickom pláne SPP stanoviť, že táto norma GAEC sa bude uplatňovať až od roku podávania žiadostí* nasledujúceho po roku pristúpenia. V takom prípade Čierna Hora preukáže, že toto oneskorenie je potrebné na vytvorenie systému riadenia v súlade s podrobným plánom.“

*v závislosti od presného dátumu pristúpenia bude potrebné v konečnom znení vymedziť daný rok podávania žiadostí.

Zoznam uvedený v článku [XX] Aktu o pristúpení: iné trvalé ustanovenia

[X.] POĽNOHOSPODÁRSTVO

a) Zmluva o fungovaní Európskej únie, tretia časť, hlava III, Poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo

1. Verejné zásoby, ktoré má Čierna Hora v držbe k dátumu pristúpenia a ktoré sú výsledkom jej politiky na podporu trhu, prevezme Únia v hodnote vyplývajúcej z uplatnenia článku 3 ods. 1 písm. e) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 906/2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o výdavky na verejnú intervenciu³. Uvedené zásoby sa preberú iba za podmienky, že v Únii sa v deň pristúpenia uskutočňuje verejná intervencia za dané výrobky a že príslušné zásoby spĺňajú požiadavky Únie na intervenciu.
2. V prípade akýchkoľvek zásob, či už súkromných alebo verejných, ktoré sú k dátumu pristúpenia v Čiernej Hore vo voľnom obehu a ktoré presahujú úroveň, ktorú možno považovať za bežný prevod zásob, Čierna Hora uhradí určitú sumu do rozpočtu EÚ.

Táto suma sa stanoví tak, aby odzrkadľovala náklady súvisiace s vplyvom nadmerných zásob na trhy s poľnohospodárskymi výrobkami.

Úroveň nadmerných zásob by sa mala stanoviť v súvislosti s každým výrobkom s ohľadom na jeho charakteristiky a príslušné trhy, ako aj právne predpisy EÚ, ktoré sa naň vzťahujú.

---

³ Ú. v. EÚ L 255, 28.8.2014, s. 1 – 17 a Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549 – 607.

3. Od množstva presahujúceho bežný prevod zásob sa odpočítajú zásoby uvedené v odseku 1.
  4. Komisia vykonáva a uplatňuje opatrenia uvedené v odsekoch 1 až 3 v súlade s postupom stanoveným v článku 103 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 z 2. decembra 2021 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky⁴ alebo vo vhodných prípadoch v súlade s postupmi uvedenými v článkoch 19 a 20 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007⁵, alebo v súlade s príslušným postupom výboru stanoveným v uplatniteľných právnych predpisoch.
- b) **Zmluva o fungovaní Európskej únie, tretia časť, hlava VII, kapitola 1, Pravidlá hospodárskej súťaže**

Bez toho, aby boli dotknuté postupy týkajúce sa existujúcej pomoci podľa článku 108 ZFEÚ, systémy pomoci a individuálna pomoc poskytovaná na činnosti súvisiace s výrobou a obchodovaním výrobkov uvedených v prílohe I k ZFEÚ, okrem produktov rybníctva a z nich odvodených výrobkov, ktoré boli v novom členskom štáte zavedené pred dátumom prístúpenia a uplatňujú sa aj po tomto dátume, sa považujú za existujúcu pomoc v zmysle článku 108 ods. 1 ZFEÚ, ak je splnená táto podmienka:

- Dané opatrenia pomoci sa pred dátumom prístúpenia oznámia Komisii. Toto oznámenie zahŕňa informácie o právnom základe každého opatrenia. Existujúce opatrenia pomoci a plány poskytnúť alebo zmeniť pomoc, ktoré boli Komisii oznámená pred dátumom prístúpenia, sa považujú za oznámené v deň prístúpenia. Komisia uverejní zoznam takejto pomoci.

---

⁴ Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 187 – 261.

⁵ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

Tieto opatrenia pomoci sa považujú za „existujúcu“ pomoc v zmysle článku 108 ods. 1 ZFEÚ počas obdobia troch rokov od dátumu pristúpenia.

Čierna Hora v prípade potreby tieto opatrenia pomoci zmení s cieľom dosiahnuť najneskôr do konca tretieho roka od dátumu pristúpenia súlad s usmerneniami, ktoré uplatňuje Komisia. Po uplynutí tohto obdobia sa každá pomoc nezlučiteľná s týmito usmerneniami považuje za novú pomoc.

PRÍLOHA []

Zoznam uvedený v článku [] Aktu o pristúpení: Prechodné opatrenia

[X.] POĽNOHOSPODÁRSTVO

32024R1143: **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143** z 11. apríla 2024 o zemepisných označeniach vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov, ako aj o zaručených tradičných špecialitách a nepovinných výrazoch kvality pre poľnohospodárske výrobky, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2019/787 a (EÚ) 2019/1753 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 (Ú. v. EÚ L, 2024/1143, 23.4.2024, s. 66).

V článku 92 sa dopĺňa tento odsek:

„3. V prípade nového pristupujúceho členského štátu vnútroštátna ochrana zemepisných označení existujúcich ku dňu jeho pristúpenia zaniká [jeden rok po nadobudnutí platnosti aktu o pristúpení].

Do dátumu uvedeného v prvom pododseku môže nový pristupujúci členský štát bez uplatnenia článku 10 tohto nariadenia predložiť Komisii žiadosť o zápis všetkých zemepisných označení, ktoré sú už chránené podľa vnútroštátneho práva, do registra.

Ak sa Komisii predloží žiadosť uvedená v druhom pododseku, vnútroštátna ochrana zaniká dňom prijatia rozhodnutia o zápise do registra podľa článku 21 tohto nariadenia. V prípade zamietnutia žiadosti o zápis do registra sa vnútroštátna ochrana naďalej uplatňuje až dovtedy, kým sa v relevantných prípadoch nevyčerpajú všetky súdne opravné prostriedky.

Ak na konci procesu uvedeného v tomto odseku nie je názov zapísaný do registra podľa tohto nariadenia, za dôsledky takejto vnútroštátnej ochrany nesie výhradnú zodpovednosť dotknutý členský štát. Dotknutý členský štát vo vhodných prípadoch po zániku vnútroštátnej ochrany bezodkladne požiada o zrušenie zápisu príslušného zemepisného označenia v medzinárodnom registri Medzinárodného úradu.

32019R1753: **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1753** z 23. októbra 2019 o činnosti Únie po jej pristúpení k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach (Ú. v. EÚ L 271, 24.10.2019, s. 1 – 11).

Doplňa sa tento článok:

Článok 11a

Prechodné ustanovenia pre označenia pôvodu a zemepisné označenia s pôvodom v nových prístupujúcich členských štátoch, ktoré sú členmi Ženevského aktu

- „1. Členské štáty, ktoré pristúpili k Únii po pristúpení k Ženevskému aktu, určia Komisiu alebo Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo v ich príslušnom postavení za jediný príslušný orgán uvedený v článku 3 Ženevského aktu.
2. Pokiaľ ide o každé označenie pôvodu alebo zemepisné označenie s pôvodom v členskom štáte, ako sa uvádza v odseku 1, a zapísané v medzinárodnom registri v súvislosti s výrobkom, ktorý patrí do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2024/1143 alebo nariadenia (EÚ) 2023/2411, ktoré však nie je chránené podľa žiadneho z uvedených nariadení, dotknutý členský štát sa na základe žiadosti fyzickej alebo právnickej osoby uvedenej v článku 5 ods. 2 bode ii) Ženevského aktu alebo žiadosti prijímateľa v zmysle vymedzenia v článku 1 bode xvii) Ženevského aktu, alebo z vlastnej iniciatívy rozhodne požiadať buď o:

a) zápis daného označenia pôvodu alebo zemepisného označenia do registra podľa príslušného nariadenia; alebo

b) zrušenie zápisu daného označenia pôvodu alebo zemepisného označenia v medzinárodnom registri.

Dotknutý členský štát oznámi Komisii svoje rozhodnutie uvedené v prvom pododseku a podá príslušnú žiadosť do [jedného roka od nadobudnutia platnosti aktu o pristúpení].

V situáciách uvedených v prvom pododseku písm. a) sa žiadosť o zápis do registra týka chráneného označenia pôvodu alebo chráneného zemepisného označenia, ktoré je zhodné s označením pôvodu alebo zemepisným označením zapísaným v medzinárodnom registri.

Ak sa v stanovenej lehote nepredloží žiadna žiadosť o zápis do registra alebo ak sa žiadosť o zápis do registra podľa uplatniteľného nariadenia zamietne a vyčerpajú sa súvisiace správne a súdne prostriedky nápravy, dotknutý členský štát bezodkladne požiadá o zrušenie zápisu daného označenia pôvodu alebo zemepisného označenia v medzinárodnom registri.“
